

Αντί - παρά - Θέσεις

Από τον
ΓΙΑΝΝΗ
ΤΡΙΑΝΤΗ

Podemos. Δηλαδή, «Μπορούμε». Δεν είναι κόμμα με αρχηγό και κλασική δομή, αλλά συνύπαρξη Ισπανών «Αγανακτισμένων» που κατέβηκαν στις πρόσφατες ευρωεκλογές, που πήραν 8% εκλέγοντας πέντε ευρωβουλευτές. Εντυπωσιακή επίδοση, αλλά πιο εντυπωσιακός ο λόγος τους. Φρέσκος, χυμώδης, διαφορετικός. Αυτοπροσδιορίζονται ως Αριστεροί, αλλά θεωρούν ότι «η Αριστερά δεν μπορεί να είναι θρησκεία», παρά «ένα σύνολο από εργαλεία για την αλλαγή και τα οποία πρέπει να λειτουργήσουν υπό πολύ δύσκολες συνθήκες».

Οχι. Οι Podemos δεν είναι «Ποτάμι» ούτε ΔΗΜΑΡ ούτε ξαδέφρια του Ιταλού Ρέντσι. Παρακολουθούν προσεκτικά τον ΣΥΡΙΖΑ, εκτιμούν απερίοριστα τον Τσίπρα, βρίσκουν ενδιαφέρουσες τις αναλύσεις του Νέγκρι, του Λακλάου και του Ζίζεκ, αλλά δεν θεωρητικολογούν ούτε κραδαίνουν την αριστερή ταυτότητα ως στοιχείο υπεροχής. Ανοίγονται στον κόσμο, ακόμη και σ' αυτόν που ψηφίζει την Ακροδεξιά. Δεν πολιτεύονται με όρους ανταγωνισμού εντός της ευρύτερης Αριστεράς και θεωρούν ότι το μείζον είναι ένα σαφές πρόγραμμα, συγκεκριμένο και πειστικό. Μια εναλλακτική λύση «στην πολιτική της λιτότητας, στην πολιτική που μετατρέπει τους Ευρωπαίους του Νότου σε αποικίες του Ευρωπαϊκού Βορρά».

Μας τα 'παν κι άλλοι, θα μπορούσε να σκεφτεί κάποιος. Πού βρίσκεται η πρωτοτυπία, πού εντοπίζεται η φρεσκάδα, πώς σαρκώνεται το διαφορετικό; Εύλογα ερωτήματα. Αλλά οι Podemos έχουν απαντήσεις. Συγκεκριμένες, «ήσυχες», τεκμηριωμένες και τολμηρές, χωρίς κανένα ίχνος αριστερής έπαρσης ή μαστορεμένης μικροπολιτικής αντίληψης. Δεν κρύβονται ούτε φοβούνται. Δεν αναγνωρίζουν απλώς τον πρωταγωνιστικό ρόλο του λαού, αλλά μιλάνε τη γλώσσα του, «μετασηματίζουν τον πόνο του» σε πολιτική διεκδίκηση. Και μιλάνε ανοιχτά, χωρίς κανένα σύμπλεγμα από αυτά που κατατράχουν την Αριστερά. Ας τους ακούσουμε:

– «**Το κίνημα μετασηματίζει τον πόνο του λαού** σε πολιτικό πρόβλημα, αναζητώντας μια νέα γλώσσα ώστε να εκφραστούν έννοιες όπως “δικαιοσύνη”, “δημοκρατία”, “κράτος”, “έθνος”».

– «**Ο αγώνας για να ηγεμονεύσει κανείς**, όπως έλεγε ο Α. Γκράμσι, είναι ένας αγώνας για την προβολή των αντιλήψεων της εποχής, των κοινών αντιλήψεων θα λέγαμε. Αυτό δεν ορίζεται από την Αριστερά, αλλά από διάφορους πολιτισμικούς παράγοντες. Γι' αυτό και είναι πολύ κρίσιμο να διαμορφώνεται ένας λόγος ικανός να συναντηθεί με το λαϊκό αίσθημα των πολλών, ένα αίσθημα που μπορεί να δημιουργήσει ένα είδος λαϊκής εθνικής πλειοψηφίας».

– «**Ο κλασικός άξονας Αριστερά/Δεξιά επανακαθορίζεται**, θεωρώντας την Αριστερά και τη Δεξιά συμβολικές έννοιες. Και στη δική μας χώρα (σ.σ. την Ισπανία) αυτό το επανακαθόρισε το κίνημα των πλατειών και των Αγανακτισμένων. Εκεί ειπώθηκε ότι το πολιτικό σκηνικό δεν ήταν τόσο ξεκάθαρα διαχωρισμένο με βάση το παραδοσιακό σχήμα, οπότε υπάρχει ένα πεδίο που προσφέρεται για τη διαπάλη των ιδεών».

– «**Εμείς θεωρούμε ότι πολύς κόσμος που στη Γαλλία ψήφισε το Εθνικό Μέτωπο** της Μαρίν Λεπέν θα μπορούσε να είχε ψηφίσει κάποιον αριστερό κόμμα, αν αυτό είχε ένα λόγο πιο συγκεκριμένο. Αντίστοιχα, το αποτέλεσμα του Μπέτε Γκριλό στην Ιταλία θα μπορούσε να διοχετευθεί σε προοδευτικές δυνάμεις, αν αυτές διεκδικούσαν αυτό το πεδίο με άλλους όρους».

– «**Όσοι ψήφισαν το Εθνικό Μέτωπο**, τον Μπέτε Γκριλό ή τη Χρυσή Αυγή δεν είναι απαραίτητα φασίστες ή ακροδεξιοί, αλλά άνθρωποι σε τρομερά δυσχερή θέση λόγω οικονομικής κρίσης. Η Αριστερά θα έπρεπε να αναγνωρίσει ότι χρειάζεται πολλή δουλειά σε αυτό το πολιτικό πεδίο που είναι τρομερά ευρύ και ανοιχτό (...) Πρέπει να αντιπαλέψει την Ακροδεξιά, που ορισμένες φορές κάνει έξυπνες κινήσεις».

– «**Είναι πολύ απλοϊκό να προσπαθείς να κατανοήσεις τα επίδικα** (σ.σ. τα επίμαχα θέματα) με τρόπο “κλειστό”, λέγοντας είμαι κομμουνιστής, τροτσικιστής, σοσιαλδημοκράτης ή τριτοδρομιστής τύπου Μπλερ. Για εμάς το “κλειδί” είναι το πρόγραμμα».

Επικεφαλής των Podemos είναι ο Πάμπλο Ιγκλέσιας, πανεπιστημιακός και δημοσιολόγος, που βρέθηκε προσφάτως στην Αθήνα, συμμετέχοντας στο Φεστιβάλ Resistance. Δικά του τα λόγια που παραθέσαμε, παρμένα από συνεντεύξεις του στον «Δρόμο της Αριστεράς» και στην «Εφημερίδα των Συντακτών»... Δεν προβλήθηκε από τα μήντια η παρουσία του Ιγκλέσιας. Ούτε φαίνεται να ενθουσίασε ιδιαίτερα κάποιες πτέρυγες του ΣΥΡΙΖΑ, παρ' ότι οι Podemos ποντάρουν σ' αυτόν και θεωρούν τον Τσίπρα πολύ σημαντικό.

Και πώς θα μπορούσε να γίνει αλλιώς; Αυτοί οι περιέργοι Ισπανοί βάζουν δύσκολα στις ευκολίες μιας ορισμένης Αριστεράς. Μιλούν για «έθνος» και «λαϊκή ενότητα» που φτάνει μέχρι τους ψηφοφόρους της Χ.Α. Δεν ζητούν πολιτική ταυτότητα ούτε κάνουν face control σε όσους θέλουν να συμπορευτούν μαζί τους. Και βέβαια δεν θεωρούν ότι –ειδικά σήμερα– η Αριστερά είναι θρησκεία... Ασε που ο Ιγκλέσιας βλέπει ποδόσφαιρο και νοιάζεται για την Εθνική Ομάδα της χώρας του, η οποία έφυγε ντροπιασμένη από το Μουντιάλ: «Ηταν μια καταστροφή που με στενοχώρησε πολύ».

Podemos? Φυσικά...